

Mimořádné události je třeba vyhodnocovat v souvislostech

14.2.2024 - | Drážní úřad ČR

Nižší počet projetých návěstí STŮJ, přetrvávající vysoký počet střetů na přejezdech, stabilní počet dopravců, pokračující pokles počtu strojvedoucích, velká provázanost na evropský železniční systém a strategie státních dozorů. To je výčet hlavních témat, která zazněla na dnešní výroční tiskové konferenci Drážního úřadu. Drážní úřad na ní zhodnotil uplynulý rok a představil výhled na rok 2024.

„Rok 2024 se ponese ve znamení obnovy vozového parku českých železničních dopravců, modernizace infrastruktury i zavádění systému ETCS. Dopravci i provozovatelé drah musí plně využívat systém řízení bezpečnosti, v rámci kterého budou důsledně vyhodnocovat všechna rizika. Doposud se řešily mimořádné události jednotlivě. Když se mimořádnosti na stejném místě opakují, je třeba zamyslet se nad všemi souvislostmi a stanovit, jak jim předcházet,“ říká Jiří Kolář, ředitel Drážního úřadu

Počet **projetých návěstí STŮJ** se meziročně snížil ze 183 případů v roce 2022 na 136 případů v roce 2023. Od jara 2023, po roce platnosti novely zákona o dráhách, byla ze strany Drážního úřadu zahájena realizace sankcí, které ze zákona vyplývají. *„Strojvedoucí zvýšili svou pozornost. Věříme, že k poklesu došlo i v důsledku hrozby sankcí a že pozitivní trend bude pokračovat i nadále,“* říká Radek Šafránek, ředitel technické sekce Drážního úřadu. Již dva roky platí nový Zákon o dráhách, který umožňuje potrestání strojvedoucího za opakované projetí návěsti zakazující jízdu během 12 měsíců napomenutím, finanční sankcí či zákazem řízení. Za uplynulý rok tak bylo postiženo 7 strojvedoucích. Své dozory v oblasti projetých návěstidel zaměřujeme na místa s opakujícím se počtem mimořádných událostí. Provéřeny byly lokality Poříčany a Prahy-Libně. Na obou místech jsme problémy zkoumali v širších souvislostech. Pro zlepšení poměrů bylo přijato několik opatření. V těchto případech se také ukázala nutnost provedení komplexní analýzy hodnocených rizik, jejímž výsledkem musí být přijetí odpovídajících souborných opatření.

Počet **nehod na železničních přejezdech** je stále vysoký, ale v drtivé většině případů jsou hlavními viníky účastníci silničního provozu. Křížení železnice s pozemní komunikací bude vždy rizikovým místem, stejně jako jiné křižovatky. V návaznosti na mimořádné události uplynulých týdnů budou ve spolupráci se Správou železnic prověřeny vytipované přejezdy s ohledem na problematické sklonové poměry. Nadále budou také probíhat kontroly rozhledových poměrů, technického stavu přejezdové konstrukce a úrovně zabezpečení. *„V této souvislosti je nutné konstatovat, že povolování staveb železničních přejezdů je proces, do kterého kromě Drážního úřadu, a od 1.1.2024 nově vzniklého Dopravního a energetického stavebního úřadu, vstupuje i vlastník pozemní komunikace, silniční správní úřad a příslušný orgán Policie ČR“* říká Miroslav Hron, ředitel provozní sekce Drážního úřadu. Pokud by byl při kontrolách stávajících přejezdů zjištěn nedostatek související s podmínkami na silniční komunikaci, zaslal by Drážní úřad příslušnému silničnímu správnímu úřadu podnět k prověření situace a případné nápravě, protože sám k takovému kroku nemá zákonné oprávnění.

K dalšímu posunu v úrovni bezpečnosti provozu nejen na našich, ale i na zahraničních tratích, přispěje zavedení **jednotného evropského zabezpečovače ETCS**. Systém funguje jako nezávislý dohled, který automaticky zasáhne v okamžiku chyby obsluhy či jiné nežádoucí situace. Příprava a testování koridorových úseků probíhá v rámci expertní pracovní skupiny, která vznikla v říjnu loňského roku. První pozitivní výsledky již zaznamenala trať Olomouc – Uničov s výhradním provozem, v lednu proběhl první zátěžový test na trati Břeclav – Staré Město a připravují se zátěžové

testy na dalších koridorových tratích. „*Chci poděkovat za spolupráci Správě železnic i dopravcům, že se do testu ochotně zapojili,*“ zdůraznil Jiří Kolář. V tuto chvíli je v ČR 1016 km tratí s instalovanou traťovou částí ETCS a 515 vozidel s instalovanou palubní částí schválených do ostrého provozu.

Díky zavedení důsledného řízení **systému údržby vozidel (tzv. ECM)** i pokračující obnově vozového parku na naší železnici, se postupně zlepšuje i technický stav drážních vozidel. Potvrzují to závěry státních dozorů Drážního úřadu.

Počet českých a zahraničních dopravců, kteří mají oprávnění provozovat drážní dopravu po celé ČR, se snižuje. Zaznamenáváme případy, že dopravce již kvůli náročnosti bezpečnostních požadavků nepožádá o obnovení jednotného osvědčení o bezpečnosti dopravce. Aktuálně se po českých kolejích pohybuje 100 českých a 16 zahraničních dopravců. Dalších 22, především polských a slovenských dopravců, má oprávnění zajíždět pouze do příhraničních stanic. Toto oprávnění získají dopravci snadněji díky našim dohodám o spolupráci s drážními úřady sousedních zemí. Tyto dohody vycházejí z evropských směrnic a jsou jedním z prvků jednotného evropského železničního prostoru.

Počet evidovaných platných **licencí strojvedoucích** od roku 2021 postupně klesá. V roce 2021 skončila platnost prvním desetiletým licencím, a ne všichni strojvedoucí požádali o jejich obnovení. Snižující se počty licencí jsou způsobeny odchody do důchodu či změnou zaměstnání. I přesto, že zájem o zkoušky strojvedoucích po covidové pauze pomalu stoupá, nedosahuje úrovně před rokem 2020. Nedokáže tak pokles vyrovnat. Ke konci roku 2023 evidoval Drážní úřad 9337 platných licencí, z toho bylo 101 žen. Jejich počet mezi strojvedoucími narůstá.

<https://ducr.cz/tiskove-zpravy/mimoradne-udalosti-je-treba-vyhodnocovat-v-souvislostech>